

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Nyílt kérelem.

Elérkezett deczember hava, az évnek utolsó hónapja s itt az ideje, hogy fáradozásaink gyümölcseit számba vegyük s már most gondolkozzunk a fölött, hogy mi lesz majd a teendőnk a beköszöntő új esztendőben s mikép fogjuk azt magunknak beoszthatni.

Három és egy negyed évi megfeszített munkálkodás után, melyet először az „Erdőőr“, ujabban az „Erdészeti Ujság“ szerkesztése és kiadása terén kifejtettünk, azt kell sajnos tapasztalnunk, hogy az érdeklődés azoknak körében, kiknek érdekében fáradozunk, még mindig igen lanyha s a tért úgy kell köztük nyomról nyomra hódítanunk, mint a hogy azt a katona teszi az utcái harcában. Az erdészeti altiszti személyzet tulnyomóan nagy része, bizonyosan több mint nyolczvan százaléka vissza tartja magát a közös érdekek kifejtett küzdelemtől.

Hazánk tekintélyes része erdőségekkel van borítva s azok gondozása hozzávetőleges számítás szerint legalább huszonötezer altisztre van bízva s ebből a nagy számból alig akad öt-hat száz, ki fölfogja a tömörülésben rejlő nagy erőt, lelkesen kitart a közjóért való küzdelemben, részben anyagilag, részben pedig szellemileg vesz részt abban és segítségünkre siet, midőn gyöngé vállaink már-már roskadoznak a folytonos munka terhe alatt. Kitűnnek ebben kivált az ország egyes részei; így nagyon szépen vannak képviselve Máramaros, Zólyom, Zala, Somogy, Temes, Arad, Ung, Háromszék, Pest vármegyék, kevésbé Fogaras, Brassó, Liptó, Borsod, Gömör, Bács-Bodrog, nagyon gyöngén Pozsony, Nyitra, Bars, Árva, Trencsén, Turóc, Vas, Veszprém, Sopron, Szeben, Szepes, Szilág, Alsó Fehér, Bihar, Hajdu, Győr, Komárom, Fejér, Tolna Baranya, pedig az utóbbiakban is tekintélyes erdőbirtokok vannak, melyeknél ezrei foglalkoznak az erdészeti altiszteknek.

Kutatva ennek a közönynek és részvétlenségnek az okát, azt abban véljük föltalálni, hogy az erdészeti altiszteknek legnagyobb része mit sem tud arról, hogy

van egy lapja, mely kizárólag az ő ügyeivel foglalkozik, szükséges lenne tehát azt velük megismertetni, őket a közös ügy pártolására, a küzdelemben való részvételre fölhívni s ha ez megtörténnék, bizonyosan nem százával, de ezreivel sorakoznának zászlónk alá.

A mai erdészeti altiszt már többé nem a régi, minden műveltséget nélkülöző, sőt attól idegenkedő közönséges erdőcsősz; a mai erdészeti altisztek legnagyobb része már hivatásának magaslatán áll s nem egy helyütt egyedüli képviselője az intelligens ellemnek, melyben nagy mértékben van kifejlődve a tudásvágy, a szép és jó iránt való érzék.

Mi a mostani nehéz viszonyok mellett sem adjuk föl a küzdelmet, hanem azt fokozott hévvel és erővel szándékozunk folytatni mindaddig, míg társaink ezrei nem fognak körénk tömörülni, megmutatván a világnak, hogy ime nem egy parányi töredéke, hanem hatalmas tényezője a társadalomnak az, mely magának létjogot követel s mindaddig, míg a társadalom tisztelettel fog meghajolni igaz ügyünk előtt.

Hogy ezt megtehessek, szükségünk van arra, hogy megismerjük azokat, kiket lobogónk alá szállítani akarunk, miért is fölkérjük összes olvasóinkat, hogy velünk a vidékükön levő s erdőkkel bíró uradalmakat, az ott alkalmazott erdészeti altisztek neveit, lakhelyét, utolsó postáját és megyéjét lehetőleg mielőbb közölni sziveskedjenek, midőn is gondoskodni fogunk arról, hogy az illetőket a közös ügynek megnyerjük.

Egyben nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy az év végeig még mindig hét száz forintot meghaladó hátralékunk van kint s a nyomda és posta költségeket terhes kölcsön pénzzel vagyunk kénytelenek fődözni, miért is ismételten fölkérjük mindazokat, kik még hátralékban vannak, hogy tartozásukat még az év vége előtt okvetlen beküldeni s esetleg a jövő előfizetéseiket is megújítani sziveskedjenek.

Az „Erdészeti Ujság“ szerkesztősége.

Erdősítés.

II. A csemetekert célja és telepítése.

A csemetekert célja a beerdősítendő területeket, vágásokat erőteljes, gyökérdus csemetékkel ellátni. Erre a célra szolgálnak az állandó és mozgó, illetőleg a vágásokat követő ideiglenes csemetekertek.

Az állandó csemetekertek — mint azt már említettem, — nagyobb központokban s nagyobb terjedelemmel lesznek létesítve, mert azok nem csak a közelben szükségelt egy-két fanemnek tenyésztésére szolgálnak, hanem a legkülönbözőbb, gyakran exotikus (idegen) fanemek tenyésztésével való kísérletezésre is. Nemes fák sőt eper és gyümölcsfa vadonczok nevelése, utóbbiak nemesítése, diszfák és cserjék tenyésztése által az állandó csemetekertek jövedelmét annyira lehet fokozni, hogy a tulajdonképpeni erdősítésre szánt csemeték nevelési költségei vagy nagyon kicsinyek maradnak, vagy pedig egészen fődözve vannak. Természetes, hogy a disz cserjék csak is a csemetekert zugaiban, félreeső helyein, a kerítések mentén volnának tenyésztendőek.

Az állandó csemetekertek állandó gondozást kívánván, megfelelő szállással és a különféle szerszámok részére raktárakkal látandók el. Legelső és legfőbb kelléke az állandó csemetekertnek a víznek közelsége. Ha a közelben nem lenne patak akkor minden esetre annak közepe táján lehetőleg mély, a kiszáradástól vagy kiapadástól óvott s bő forrású kutat kell ásni, mert víz, az az kellő öntözés nélkül hiába való minden költség és fáradság.

Magának a csemetekert talajának az első megművelése a leglényegesebb és legfontosabb s ez a milyen egyszerűnek látszik, a kellő gondoságnak és a célnak szem elől tévesztése esetén oly nehéz, mert a hibák, melyek a telepítésnél, illetőleg a talaj első megművelésénél és a berendezésnél elkövetve lettek, a vetés után már helyrehozhatlanok és a termelést, azaz a csemeték nevelését haszontalan költségekkel terhelik, melyek pedig alapos berendezés és megművelés mellett legnagyobb részben csökkenthetők sőt elkerülhetők.

Minél erőteljesebb a talaj, annal bujábban

tenyészik benne a gyom és gaz és mentül mélyebb gyökerű a gyom, annál mélyebb megművelést és gondozást, sőt rigolirozást kíván a talaj, mert a hol a gyökerek az utolsó szálíg az első megművelés alkalmával ki nem szedettek, ott a gyomnak állandó tanyája marad és ha egyszer az ágyások bevettettek, a csemeték kikeltek, akkor a fiatal csemeték gyökerei alatt lévő talajt többé bántani, ott tisztítani nem lehet mindaddig, míg azok ki nem szedettek. Már most ha figyelembe vesszük, hogy egy jól megművelt csemetekertnek normális viszonyok mellett 3—4 gyomlálás egy nyáron — értve a tenyészidőt elégséges, akkor könnyű a tökéletlen megművelésből származó rengeteg fölösleges kiadást kiszámítanunk, miután tapasztalásból tudjuk, hogy a rosszul művelt talajt csaknem minden hónapon, tehát tavasztól őszig hétszer — nyolczszor kell a leggondosabban kapálni és gyomlálni, ha csak felényi eredményt is óhajtunk biztosítani.

Az utak és ágyások czélszerű berendezése, a kútnak megfelelő helyen való elhelyezése által rendkívül sok haszontalan járást és munkaidőt lehet megtakarítani. A fönt lehetőleg a csemetekert hosszában, annak közepén kell hogy végig vonuljon, a többi mellék s annál keskenyebb utak erre merőlegesen huzassanak. A kert az utak által osztassék lehetőleg szabályos négyzetekre vagy egyenközényekre. Ott, hol a kert alakja szabálytalan háromszög, négyszög vagy sokszög, ez a szabály a lehetőségig szintén betartandó. Másképp áll a dolog ott, hol a csemetekert oldalos helyen s nem ritkán vízmosásnak van kitéve. Itt a főszabály az, hogy úgy a főut, mint az ágyások az oldal hosszával egyenközűek legyenek.

Az ágyás barázdáit nem szabad mélyen készíteni, mert a víz egy vagy más irányban könnyen lecsapolódik és az ágyások talaja hamarább kiszárad.

Ha valahol, úgy itt van helye a vízvezeték alkalmazásának, mely az erdőkben, hol a patakok vizesése nagy, felülről gyakran igen kis távolságból csekély költséggel vezethető a csemetekertbe, vízfordás ilyen helyen a mélységből fölfelé igen fárasztó és körülményes és az öntözés maga sohasem oly

mélyreható és sikeres, mint ha vízvezeték segélyével állandóan előntetik a talaj. Maga a vízvezeték készítése igen egyszerű: ugyanis a csemetekert legmagasabb pontjának megfelelő vízszintes vonalat tűzünk ki egész a patakig lécz keresztek segítségével; ezt a vízszintes vonalat czölöpökkel jelezzük úgy, hogy a czölöpök fejei mind a vízszintes vonalba essenek; ezután — ha a talaj nem sziklás — sánczot huzunk, melynek feneke a vízszintes vonalba esik, természetesen a hegyoldalban; hol pedig a talaj sziklás, ott fa csatornát állítottunk föl egyenes vonalban a pataktól a kertig

A kertben — mint már említve volt — az ágyás árcai az oldal irányával párhuzamosak lévén, ha a víz a legmagasabb pontra a kertbe bevezettetett, csak az ágyás barázdáira alkalmas helyeken, az oldal hajlásához alkalmazkodva merőleges árkokkal az ágyás barázdák összekötendő; a kert legmélyebb pontján egy víztartót ásunk és kész a vízvezeték.

(Folytatás következik.)

Három nap egy szarvasért.

Valahányszor az ítélet kihirdetésénél azt mondja a bíró, hogy 5 vagy 10 frt pénzbírság helyett egy napi elzárás, mindannyiszor kárhoztatom és helytelenítem a törvénynek eme intézkedését. Érzelmemet eléggé indokolja az eset, melyet itt leírok.

Folyó évi július 23-án a késői délutáni órákban védkerületem egyik részében egy duplázás hangja dördült el, de mivel ez a rész közel esett a határhoz, nem voltam azzal tisztában, vajjon hol dördültek el a lövések. E közben érkezett meg Sz. ur, a vadászterület bérlője cserkészetre s miután őt a kellő utbagazításokkal elláttam, magam a lövések helye felé igyekeztem.

Alig hogy elindulok az arrafelé vezető cserkész uton, több friss szarvas ugrás nyoma tűnik szemembe s midőn az ugrások okán tűnődve tovább megyek a nyomon, a cserkész út egyes helyeire friss földet találok szórva s a bozótban egész csatornaszerű út van, mint ha arra valami nehéz testet vonszoltak volna s a leveleken levő vérfoltok, valamint a talajba lenyomódott mezítelen talp arról tanuskodtak, hogy arra egy nagyobb meglőtt vadat vonszoltak; ha nem késlekedem, hanem a lövések után mindjárt kijövök, szépen megcsiphettem volna az inpostort.

Tovább követtem a vérnyomot s ez átvezetett a

szomszédos vadászterületre, melyet a vidék leghíresebb orvvadáza bérel, azon ürügy alatt, hogy ennek segítségével a szomszédos területeken üzhesse gonosz üzelmeit. A gazember annyira óvatos volt, hogy a cserkész uton lévő vérfoltra földet szórt, hogy ez így a figyelmet elkerülje.

Most már tisztában voltam azzal, hogy a gaztettet senki más el nem követte, mint az említett bérlő, kinek neve Valent Lajos és molnár mester, miután azonban már besötétedett, a további nyomozást más napra kellett halasztanom.

Másnap reggel ismét kimentem a helyszínére s a vérnyomon haladva rá akadtam arra a helyre, hol a lövések estek; az első lövésre, melyben valószínűleg golyó volt, a szarvas összerogyott, de ismét csülökre kapott s menekülni igyekezett, de alig szökött vagy husz lépésnyire, itt érte a második halálos lövés, mint azt az ott talált két darab tüdő is bizonyította s innen lett tovább vonszolva.

Ezzel rendben lévén, elmentem az illetékes csendőrséghez s megtettem panaszomat, mire két csendőr kíséretében elmentem a molnárnak a falutól mintegy félóra járásnyira eső s az erdők által övezett patakmalomban levő lakására. A mint az udvarra lépünk, ott találtuk egy két éves szarvasnak lefejtett bőrét, bent a lakásban pedig egy naplopó éppen a fegyvert tisztogatta, a másik pedig a nadrágjáról igyekezett eltüntetni a szarvas vonszolása közben rátapadt vérnyomokat, míg a harmadik, a fő inposztor, ki a szarvaszt lőtte, távol volt a háztól; valószínűleg a gyöngye szarvas pecsenyét hordta széjjel jóltevőinek.

Miután az illetőknek vadászjegyük és területük van, könnyen beszéltek s bevallották, hogy bátyjuk lőtte a szarvaszt, de hogy hol, azt nem tudják. Ezután elkezdtünk kutatni, de a szarvas földi maradványaiból egy pár bordánál és májnál nem találtunk egyebet, miket a bőrrel együtt lefoglaltam. Hogy ezek az inposztorok mennyi vadat pusztítottak el, arról tanuskodott a falakon levő szarvas és őz agancsok tömege, pedig az általuk bérelt vadászterületen még csak egy jóra való nyúl sem marad meg, mert mindenféle lábas jószág járja. —

A nyomozás eredményéhez képest védkerületem vadászbérlője megtette a följelentést, minek következtében augusztus hó 24-ére lettem megidézve tárgyalásra. A tárgyalás folyamán a vádlott azzal védekezett, hogy a szarvas már meglődözve jött ki az ő területére s ő ott lőtte agyon, mire tanukat is állít, miért is a tárgyalás el lett napolva s a tanuk beidézve.

A második tárgyaláson betegségem miatt nem jelenthettem meg s így nem tudom, hogy a tanuk mit vallottak, de vallomásuk mégsem érhetett sokat, mert a szolgabíróság a vádlott ellen a következő s itt hiteles másolatban közöl ítéletet hozta:

Másolat. 209/97 kih. Szilárd Imre uradalmi intézőnek Valent Lajos és társa elleni panaszfeljelentése

ügyében a megtartott tárgyalás és tanúk kihallgatása alapján alólírt szolgabíró következőleg: Itélt. — Valent Lajos városmulyadi lakos I. rendű vádlott az által, hogy a f. év július 23-án egy — nemre nézve beigazolást nem nyert — szarvast idegen vadászterületen lőtt s azt saját vadászterületére vonszolván haza vitte, az 1883 évi XX t. cz. 26 §-ába ütköző kihágást követte el, mely miatt a hivatkozott törvény értelmében a 36 §-ában meghatározott, felerészben Hidvéghy György hercegprímási uradalmi erdővéd, másik felerészben Ráros — Mulyad község szegényalapja javára jelen ítélet jogerőssé váltától számított 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatt lefizetendő 30 frt pénzbüntetéssel, igazolt vagyontalanság esetén saját élelmezésén kitöltendő 3 napi elzárás elszenvetésével sújtatik. Köteleztetik továbbá az idegen területen lelőtt s általa felhasznált szarvas értéke fejében utalással a hivatkozott törvényre ugyancsak 15 nap különbeni végrehajtás terhe alatt a hercegprímási uradalom n. — zellői intézőségi pénztára javára, nem különben az eskü alatt kihallgatott tanúk összesen 2 frt. napidiját megfizetni. Ellenben a panasz feljelentésben jelzett s a fennebbi marasztaló ítélet tárgyát képező szarvast megelőző e f. év július hó 4-én lőtt szarvasra is kiterjeszteni kért kihágás elkövetésének vádja és következményei terhe alól ugy I. rendű, valamint II.-od rendű vádlott, utóbbi mindkét esetben felmentetik. — Indokok stb. — Ezen ítélet vádlottak előtt nyomban kihirdettetvén, a tanúk kihallgatásánál meg nem jelent panaszlóval másolatban közöltetik. Első rendű vádlott az ítélet ellen írásban benyújtandó felebbezését nyomban bejelenté. Kelt stb.

A vádlott csakugyan be is adta felebbezését, azonban másodfokulag is hasonló módon lett elítélve azzal a toldással, hogy a vadászjegy tőle elvonassék, mi ellen újból felebbezéssel élt.

Azóta minden akadály nélkül tovább üzi gazdaságait és most már nem csak vadra les, hanem rám is, hogy valamely alkalmas pillanatban egy jól irányzott lövéssel boszuját rajtam kitöltse. Különben itt Nógrád vármegyében ezen vadász nép között sokszor meggyülik az erdővéd baja nem csak a vadászokkal, hanem a fatolvajokkal is és ha ilyenkor a bátor föllépés hiányzik az illető erdővédnél, akkor el van veszve, mire élő példa Machai Pál szaktársunknak lapunk egyik minapi számában megjelent közleménye.

Ha ilyen helyeken és vidékeken levő erdővédek panaszkodnak sorsuk ellen, az jogos és méltányos, itt azonban meg kell jegyezni, hogy az „Az erdőőr és béres gazda“ című cikk írójának, kinek állomását jól ismerem, akkor, midőn sorsát fölpanaszolta, nem volt igazsága, mert az állomása minden tekintetben, még kényelem szempontjából is első helyen áll; nem áll az a megjegyzése sem, hogy uradalmunkban egy körerdész keze alatt 10 mond tiz erdőőr lett elbocsátva,

mert erről nekem, ki az uradalmat szolgálom, tudomással kellene birnom. (Czikkiró ur talán igazságtalan, mert az illető cikkben nincs az megmondva, hogy melyik uradalomban történt a tiz erdőőr elcsapása, ott csak „egy nagy uradalom“ van említve s így az illető cikk írójának igazsága lehet. Az ellene használt vastagabb kifejezéseket már csak ezért is mellőznünk kellett. A szerkesztő.)

Hidvéghy György,
érs. erdővéd.

LEVELEZÉS.

Nagy-Csonka erdő 1897 november 30.

Tekintetes szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy kedvelt lapunk tisztelt olvasóinak egy rémes gyilkosságról adjak hírt, elmondva azt szó szerint úgy, a hogy történt, a maga meztelenségében. Teszem ezt szaktársaimnak okulására is, hadd lássák, milyen szomorú következményei lehetnek annak, ha a fatolvajokkal szemben nem úgy lép fel az erdőőr, mint a hogy az szükséges és a mint azt önvédelmük is megkívánja. Így esett áldozatul saját vigyázatlanságának Bota György, a Károlyi grófok szatmármegyei uradalmak egyik erdőkerülője, kinek esetét itt elmondandó vagyok.

Bota György erdőkerülő ugyanis f. hó 25-én a hajnali órákban hazulról eltávozott azzal a szándékkal, hogy védkerületét bejárja s azután be akart rándulni a szomszédos Réztelek községbe, hogy az ottani takarékpénztárnál levő 170 frt tartozását kifizesse. Sajnos, ember tervez Isten végez; Bota is tervezett, de a balsors végzett, mert többé nem tért vissza övéihez.

Védkerületébe érve ott találta Vitok Flóra rézteleki lakos és jól ismert fatolvajt falopásnál s szolgáját, ki a gazdának segédkezett s itt gyilkosságnak esett áldozatul.

Vitok fatolvaj a gyilkosság elkövetése után következő napon jelentkezett az erdődi járás főszolgabírójánál s ott úgy mondta el az esetet, hogy őt Bota György előző napon akkor kapta meg falopáson, midőn a szekérrel indulóban volt hazafelé s miután a szekeret cselédjére bízta, ő maga ez erdőkerülő felé ment s kérlelte, hogy ne foglalja le a szekérét, ez azonban annak daczára, hogy előzőleg a fa hazavitelét megengedte, most nem akarta elengedni, hanem fegyvere agyával ütlegelni kezdte, mi közben a fegyver elsült s őt szíven találta, úgy, hogy menten halva rogyott a földre, ő maga pedig ijedében elszaladt.

A főszolgabíró ennek a ravaszul kiesztelt hazugságnak nem adott hitelt, hanem Vitokat azonnal a csendőrség gondjaira bízta s szolgájának letartóztatását is elrendelte, 27-én pedig kiment a helyszínére Nagy Ákos főszolgabíró, a körorvos, az uradalmi erdőmester és a meggyilkoltak az erdsze s a két letar-

tóztatottal is erős csendőrfedezet mellett s jól megvasalva kivitték.

A helyszíni szemle nyomban megcsáfolta a főbűnös meséjét, mert a meggyilkoltnak fegyvere ketté törve háta mögé volt téve, a cső az agy mellett, a szíj három darabban szakadva s ebből egy darab a hullától 7 méter távolságban. A gyilkos előadását a hullán levő lösebb is megcsáfolta és azt bizonyította, hogy a lövés 8—10 lépés távolságból történt, mert a göbecsek 8 centiméternyi körben hatoltak a szív tájékára.

A helyszínen történt vallatásnál a gyilkos ragaszkodott vallomásaához s ezt szolgálja is erősítette, de míg a gazda azt állította, hogy a lövés eldördülése után jobbra futott, addig a szolga a bal oldalt jelölte meg. Egyébként konok tagadásban maradt mindkettő egészen november 29-ig, midőn töredelmes vallomást tettek. Áldottak legyenek azok a csendőrök, kik a gonosztevőket vallomásra birták.

A gyilkos beismerése során megvallotta, hogy Bota Györgyöt — midőn az őt nem akarta elbocsátani — ő lötte agyon, miután előbb dulakodás közben mint sokkal erősebb, tőle a fegyvert kicsavarta. A fegyvert magához kaparintván, előbb néhány lépést hátrált s úgy lötte szíven áldozatát, azután pedig lábainál fogva vagy 50 lépésnyire odább vonszolta. A gyilkosnak eme vallomását a szolga is megerősítette azzal a hozzáadással, hogy gazdája 80 forintot ígért neki, ha tagadni fog, míg ellenben ha vall, megöléssel fenyegette s ő az utóbbi fenyegetés előtt való féltében nem merte at igazat megvallani.

Vallomásuk után mindkettőt átkísérték a satmári törvényszék börtönébe, hol most lesz módjuk és idejük a gyalázatos tett fölött elmélkedni, míg majd elveszik méltó büntetésüket.

A meggyilkoltat, ki fiatal özvegyet s két kis árva hagyott hátra, Réztelek községben, hová bonczolás végett szállították, november 28-án temették el nagy részvét mellett.

A gyilkosra mérendő büntetésről annak idején a szerkesztő ur szíves engedelmeivel értesíteni fogom lapunk tisztelt olvasóit s addig is maradok igaz hive

Dudás Ferencz,
t. h. I. oszt. erdőőr.

Kérdések.

7. Védkerületemben, melynek vadászterülete bérbe van adva, egy vadász bandát csiptem meg s erről gondnokomnak jelentést tettem, ez azonban nem akart a dologba avatkozni s úgy a följelentés eddig elmaradt. Nem akarván a bűnösöket büntetlen hagyni, kérek utbaigazítást arra nézve, hogy milyen eljárást kövessék?

Egy kir. erdőőr.

Feleletek.

ad 7. Legjobban teszi, ha az esetet a vadászat bérletjének vagy ha van neki, vadászati felügyelőjének jelenti be, egyébként pedig személyesen is megteheti a följelentést az illetékes szolgabírói hivatalnál. Itt különben még megjegyezzük, hogy a följelentést már csak tett esküjéből kifolyólag sem szabad elmulasztania, még abban ez esetben sem, ha ezt föllebbvalója ellenezné. Ilyen eseteknél mindig czélszerű az ellenző rendeletet írásban kikérni, nehogy később vétkes mulasztással vagy szolgálati hanyagsággal legyen vádolható. Az erdőőr még a leglényegtelenebbeknek látszó dolgokat se jelentse szóval, hanem mindig írásban; arra való a szolgálati könyve, hogy minden előforduló eseményt abba bevezessen. Ezt nem csak az óvatosság parancsolja, hanem kötelesség is.

A szerkesztő.

Különfélék.

A salgótarjáni Batori Erzsébet. Reguly Pál mészáros felesége megtudta, hogy az ura viszonyt folytat Potocsnyi Anna nevű tizenhatesztendő cselédjével. A minap vidáman borozgatott Reguly két barátjával a lakásán s egyszer csak kiment a konyhaba. Az asszony később utána ment s látta, hogy a fiatal cselédleánnyal csókolódzik. Több sem kellett neki. A síró leányt egy kamrába csukta, másnap reggel pedig Redlikh Miksa mészáros-legénnyel fölkereste s forró szurokba mártott bélyegzőt süttetett a leány hátára és hasára, a kinek testét több helyen leöntötte szurokkal. A boldogtalan áldozat két napig volt elzárva étlenszomjan iszonyu sebeivel. Végre a házbeliak följelentették a dolgot a rendőrségnek, a mely kórházba vitette a veszedelmesen sebesült leányt. A bűnösök még szabadlábban vannak.

Gyilkos pofon. Egy durvaszívű géplakatos gyilkosa lett a feleségének, a ki gyöngye beteg asszony volt, Heits Ferencnek hívják a brutális embert, áldozatát pedig Kanalas Annának. Négy esztendővel ezelőtt esküdtek meg, de házasságuk nem volt boldog. Valóságos martír volt az asszony, a kit a rossz bánásmód szívbjajossá tett. A külső Váci-ut 94 számú házában laktak szűk szobában, a hova egy reggel részegen állított be a férj.

Már megint részeg vagy, Feri? Csak ennyit mondott a feleség, a mire az ura éktelen lármában tört ki. A civakodásban az asszony megütötte az embert, a ki teljes erővel arcon vágta a gyöngye teremtet. Hangtalanul bukott a földre, szörnyet halt. A rendőrséget értesítették a gyilkosságról, a mire Heitsot letartóztatták.

Jelentkezett a Lipótmezőre. Kékes temesmegyei községben éldegélt egy szegény elborult elméjű ember, Staits András. Ismerték az egész környéken Hol ide, hol oda kopogtatott be egy-egy házba egy kis kenyérért, pálinkáért, ajkán a hülyék szájalmat keltő

mosolyával. Szánták a falubeliek is, a gyermekek meg persze sokszor gunyolták a jámbort, ki örökösen ott csatangolt tétlenül az utcákon. Így volt ez egy délen is. Staits a nagy utcán bandukolt, vele szemben pedig Anno Péter községi bíró jött. A hülye embert e pillanatban dühöngő örülési roham lepte meg. Mikor odaért a bíróhoz, kirántotta élesre fent bicskáját és szó nélkül markolatig döfte a mit sem sejtő ember szívébe. A bíró holtan roskadt össze, az eszeveszett ember pedig üres, kifejezéstelen szemmel nézte, majd ismét kiült arcára a tipikus vigyorgás és tovább ment. Az utca végén fogta el a falu népe s átadta a hatóságnak, mely most fölküldi az örültek házába.

Két aratás egy esztendőben. Szepes-Sümegeen egy Molnár János nevű gazdának vetését ez év június havában a jégverés részben elpusztította, s akkori aratásban kevés öröme volt. De a kárvallott gazdát most ez év őszén dúsan kárpótolta földje: a jégverés után elhullott szem az annak idején végzett szántás után egyszerre csirázni kezdett, s a gazdát újra bő termés kecsegtette. A másodszori aratásnál Isten áldása nem maradt el, s a mostani termés öt métermázsra árpa volt. Ilyen természeti jelenség különösen a Szepességen, a hol a nyár a legrövidebb évszak, a nagy ritkaságok közé tartozik.

Don Juan a kemenczében. Pokoli módon tette csuffá egy temesmegyei gazda-ember a felesége szeretőjét. Adán lakik a jóízű férj és Kaszás Jánosnak hívják, Ő megmutatta, hogy dráma helyett bohózatot is lehet csinálni a házasságtörési szecénákból. A dolog így történt: Kaszás János uramnak megsugták, hogy a felesége, a katonaságtól nemrég hazakerült Vig Péterrel éli világgá. Kaszás a régi cselhez folyamodott: feleségének azt mondta, hogy Lippára megy, a honnan csak másnap jön haza. Éjjél körül azonban lakásához visszatért és zörgetni kezdett. Az asszony, kinél csakugyan a szeretője tette tiszteletét, halálos ijedtségében nem tudott mit csinálni, de végre kéytelen volt ajtót nyitni. Az ágy alá bujt Vig csakhamar előkerült, kihez Kaszás, kését előrántva a következő jóakaratu szavakat intézte:

Nem bántalak öcsém de csuffá teszlek. Vagy a kemenczébe bujsz, vagy meghalsz!

Vig nem szívesen bár, de kénytelen volt eleget tenni, a mire a férj béreseivel behívatta a szomszédokat és megmutatta nekik a kacagató helyzetet. A dolognak még érdekesebb pointeja az, hogy Vig másnap elment egy lippai ügyvédhez, a kitől tanácsot kért, hogy nem perelhetné-e ő be a férjet — becsület-sértésért.

Az életmentő katona. Temesvárott ritka katonai ünnepély volt egyik kászárnya udvarán. Anger József negyvenharmadik gyalogezredbeli káplár tavasszal Nándorháza szabadságon időzve szemtanúja volt, midőn egy négytagú család: apa, anya és két gyerme-

kük a megdagadt, rohané Bistra patakon átmenvén, alattuk a hid leszakadt. Az ár rögtön elragadta a szerencsétleneket. A derék katona utánuk rohanva, emberfölötti erővel mindnyájukat kimentette. Regenspurszky ezredes már előbb, ezredparancsban, soron kívül előléptette Angert, most azonfelül ő felesége is ezüst érdemkereszttel tüntette ki. Az érdemkereszt ünnepélyes átadásához az egész ezred diszben kivonult. Megjelent a tábornoki kar teljes számban Waldstaetten báró hadtestparancsnokkal az élén. Az ezredes szép beszédben tüzte Anger mellére az érdemrendet, majd az egész ezredet elléptették a boldog katona előtt.

Csikósok Amerikában. Valami élelmes cirkusztulajdonos — mint ezt már különben megirtuk — elcsalt két hortobágyi csikóslegényt Amerikába. Debreczeni János és Nagy Mihály a tavasszal utaztak el az újvilágba s a napokban érkeztek onnan vissza. A széles Hortobágyon persze általános érdeklődés mutatkozott a két legény iránt.

— Hát aztán mit láttatok? — tudakolta egy kíváncsi társuk.

— Tenger sok népet.

— Délibáb nincs arra?

— Azt nem láttunk.

— Akkor biz én nem hagynám itt az Alföldet; — volt a magyar legény véleménye, pedig az Amerikába átszármazott csikósok azért jöttek vissza, hogy nagyobb társaságot verbuváljanak s azután megint megmutassák a yankeeknek a magyar csikó ügyességét. Havonként 40 dollár fizetséget és teljes ellátást ígérnek a vállalkozó szellemű csikósoknak. Ilyen azonban kevés akad, a legtöbb nem kívánczik el a Hortobágyról.

Kivonat az „Erdészeti Lapok“ hirdetményi rovatából.

Pályázat erdőőri állásra.

2565/1897. szám — Az alólírott m. kir. erdőigazgatóság kerületében kettő (2) III-ad osztályu főerdőőri, továbbá három (3) II-od és négy (4) IV-ed osztályu erdőőri s végtére egy (1) I-ső osztályu és öt (5) III-ad osztályu erdőlegényi, előléptetés esetén azonfelül megfelelő számu IV-ed oszt. 1-ső II-od és III-ad oszt. erdőlegényi állomásra az állományszerű illetményekkel pályázat nyitattik.

A főerdőőri állomásokra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi VXXI. t.-cz 37. §-ában követelt szakképzettségüket, az államerdészet szolgálatába újonnan belépni kívánók, ezenfelül és és erős testalkatukat, különösen jó látó, beszélő, és halló képességüket, kincstri erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való bírását

igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1897. évi december hó 31.-ig az alólírt erdőigazgatóságnál nyújtásuk be.

Lugoson, 1897. évi november hó 23.-án.

M. kir. erdőigazgatóság.

Pályázat erdőőri állásra.

A Báró Vécsey Miklós sárközi uradalmánál egy erdőőri állás üresedésben lévén, ezen állásra pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása a következő: 200 frt készpénz. 10 hektoliter buza, 10 hektoliter rozs, 6 hektoliter tengeri, 1 darab sertés süldő, 8 két fogatú szekér széna, 3 darab marhára nyári legelő, szabad tűzia és lakás.

Pályázni szándékozók felhivatnak, miszerint törvényszabta minősítést, eddigi szolgálatot, valamint életkoruk, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket legkésőbb 1898. január hó 15.-ig a sárközi uradalom erdészeti hivatalához nyújtásuk be.

Az erdőőr egyévi próbaidőre vétetik fel és csak azután véglegesítettik.

Petricsek István,
főerdész

Pályázat erdőőri állásra.

4811/1897. sz. — Aa alólírt m. kir. erdőhivatal kerületében megüresedett három IV. osztályu erdőőri, előléptetés esetén három erdőlegényi állomásra az állományszerű illetményekkel pályázat nyitattik.

Az erdőőri állomásokra pályázók felhivatnak, hogy az 1897. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában felsorolt valamennyi kellékeket, az állami erdészeti szolgálatba újonnan belépni kívánók pedig erős tetalkatukat, különösen jól látó, halló és beszélő képességüket, kincstári erdészeti orvos megyei főorvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetékességükről tauuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes birását igazoló okmányokkal felszerelt, sajátkezüleg irt kérvényeiket f. é. december hó végeig ezen erdőhivatalnál nyújtásuk be.

Zsarnóczán, 1897. évi november hó 27.-én.

M. kir. erdőhivatal.

Pályázati hirdetmény.

3923/ 1897. sz. — Szent- Endre r.-t. városnál (Pestmegye) egy erdőőri állás üresedésben lévén, ezen állásra pályázat nyitattik.

Ezen nyugdíjképes állás javadalmazása:

300 frt évi fizetés, 50, frt ruházati illeték, kb. 50 —80 frt évi illetmény a kivágott fa és rőzsefa után, 1 drb szarvasmarha legeltetési illetménye, melynek értéke kb. 70 frt.

Az állás 1898. évi január hó 1.-én elfoglalandó, az

erdőőr egy évi próbaidőre vétetik fel és csak ezután véglegesítettik.

A pályázni szándékozók felhivatnak, miszerint kellően felszerelt sajátkezüleg irt kérvényeiket legkésőbb f. évi december hó 25.-én az alólírott címéhez nyújtásuk be.

Dumtsa Jenő,
polgármester.

Pályázat erdőőri állásra.

12391/1897. sz. — A 240 frt évi fizetéssel javadalmazott kövesligeti erdőőri állásra ezennel pályázatot hirdetek. Pályázni szándékozók felhivatnak hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában előírt minősítést igazoló okmányaikkal felszerelendő kérvényeket hozzám f. é. december 5.-ének délelőtti 12 órájáig nyújtásuk be.

A választás idejéül f. évi deczembnr 6.-ának d. e. 11 óráját Kövesliget községhezhoz kitűzöm, kijelentem azonban, hogy a választás csak azon esetben lesz érvényes, ha azt a vármegye közigazgatási bizottsága is jóváhagyja.

Toma Jenő,
főszolgabíró.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

Dr. LENDL ADOLF praeparatoriuma

Budapest, II. Donáti-utca 7.

vesz kitömés czéljából friss állapotban (nyuzatlanul) gyors áruként ládában vagy zsákban beküldve: igen nagy medvét, két kis bocst, nagy hiúzt, nagy sasokat és nagy füles baglyokat; továbbá nyesteket, nyusztokat, vidrákat stb.

Apró Hirdetések.

Ajánlkozás. Egy az erdőőri szakvizsgát jó sikerrel letett s egyébként is kitünő bizonyítványokkal rendelkező nős, családós erdőőr, volt csendőr, ki a mezőgazdaság minden ágában is jártas, kir. adóhivatali és ügyvédi irodákban huzamosb ideig foglalatzkodott, mint erdőőr vagy vadőr alkalmazást keres. Az illetőnek címét sziveségből e lap kiadóhivatala közli.

Megvételre. kerestetik egy hibátlan őrszi, lehetőleg koponyával bíró medvebőr. Ajánlatok az áru minőségének és az árnak megjelölésével az „Erdészeti Ujság” kiadó hivatalába küldendők.

1—3.

NAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János
Szegeden Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometes és műtész, főtárlója
a reménytelen inga-évéknél
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. javítások pontosan eszközöltetnek.

MEGJELENT

a
BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus
hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujjlag megbízott

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják
régii vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító
A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.